

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Kormányzó Urunk hitvesének rádiószózata a honvéd-családokért.

Az áldozat és a kötelesség jogán hívok minden igaz magyart újabb áldozatokra.

Negyedik esztendejében jár a világszerte tomboló háború s hazánk immár második éve fegyveres résztvevője, szenvedője, de minden megpróbáltatás ellenére is a nemzet örökkévalóságában hívő harcos a népek sorsát eldöntő küzdelemnek. A háború, amelyet az Ur-isten akarataból egyideig polgári nyugalomban szemlélhettünk, immár a mi életünkben is viharzik, kérlelhetetlenül szedi áldozatait azok közül, akik nekünk a legdrágábbak. Sok anya velem együtt tudja, milyen súlyos az a kereszt, amelyet hordozunk: Meglátogatott bennünket a Mindenható s mi mindnyájan egyek vagyunk a fájdalomban, mi érezzük legjobban, mi az magyarnak lenni.

Eppen ezért most amikor arról van szó, hogy meggyógyítsuk a háború sebei között azokat, amelyeket emberi erővel meg lehet gyógyítani, jogunk van kérni, sőt kérnünk kell! Meg szeretném érinteni a szíveket, egyenként szembe szeretnék nézni mindenkiel s hozzá intézni a kérdést: „Felelj! Megtetted-e te is kötelességedet a hazáért, enyhítetted-e azoknak a gondját, akik hozzátartozójukat, atyjuk, fiaikat, testvéreiket, családjuk támaszát és reménységét, vagy pedig egyetlen kenyérkeresőjüket vesztették el a becsület mezején? Levetted-e a gondot azoknak a válláról, akiknek családfői most is odakünn harcolnak a mi biztonságunkért és életünkért?”

Válaszoljon erre a kérdésre mindenki becsülete és lelkiismerete szerint. Ne szavakkal, ne az együttérzés hangoztatásával hanem némán: cselekedetekkel.

Amikor ez év augusztusában azzal a kéréssel fordultam a társadalomhoz, hogy adjon mindenki tehetsége szerint téli holmit messze orosz földön harcoló véreink részére, kérő szavam meghallgatásra talált. Most még többet, még bensőségebben kérek: a hadbavonultak családjainak, az emberfeletti áldozattal harcolók itthonmaradottainak.

Január 17-étől február 7-ig ország-szerte minden eddiginél nagyobb arányú gyűjtést rendezünk a harctéren levők itthonmaradottainak támogatására. Ezuttal pénzt, pénzt kerünk: a tehetősektől ezreket és százakat, a szegényebektől filléreket, de mindenkitől kérünk.

Sok könnyet akarunk letörölni, a gondok áradatát feltartóztatni, tehát anyagi erőink határáig kérjük a társadalom támogatását. Gondoljunk arra, hogy

a magyar haza ezer és ezer családja némán és zokszó nélkül soványabb kenyérrel, aggodalommal és önmegtartózással áldoz naponként a magyar igazságnak, mert hozzátartozója mindnyájunk fennmaradásáért harcol, vagy szolgál. Gondoljunk katonáinkra, akiknek fegyvereit megacélozza, bátorságát és hősiességét fokozza az a tudat, hogy itthon mindenki részt vállal családjának gondjaiból.

A létünkért és népünk igazságaért folyó harctól függ minden. Az állam ezért minden fillért a háborúra áldoz és a lehetőség határain belül gondoskodik a harctéren levők itthonmaradottairól. De ez nem elég! Szükséges, hogy maga a társadalom vegyen részt az áldozatban, kell, hogy az áldozatot egyenlően osszuk meg s ennek az emberi harcnak egyetlen eredményes fegyvere van: a jó szívvvel adott fillérek és pengők tömege.

Ez a gyűjtés több, mint emberi együttérzés megmutatása. Most látjuk majd, mennyire szereti népünk minden rétege, lakosságunk minden egyes része családját és azt a nagy közösséget, amelynek tagjai vagyunk s amellyel együtt élünk, vagy pusztulunk ebben az országban. Adjatok! Avassa a magyar társadalom ezt az alkalmat nemzeti áldozatkészségünk legszebb ünnepévé! Adjatok, hogy a legtöbbit áldozók hozzátartozóit, gyermekeit minél erősebben és melegebben ölelje át az örök Hungária istápoló karja! Adjatok, hogy az elkövetkező nemzedékek áldással emlékezzenek a ma élőkre, akik a szeretet és a jóság erőit is mozgósítani tudták! Adjatok azért a Magyarországot, amelynek eljöveteleért imádkozunk!

Budapest, 1942. december hó 31.

Horthy Miklósné.

*

Az Édesanya, a nemzet Nagyasszonyának szava csendül fel az ujesztendő előestéjén, hogy emberi jócselekedetre hívjon minden igaz magyart. Az áldozat és kötelesség jogán fordult hozzánk a szolid intelem és felhívás, amelynek emberi nagysága szinte tulemelkedik a küzdelmes élet távlatain.

S ezuttal a hívó, kérő szó nem mindennapi apró jótéteményt követel, nem az emberi együttérzés tessék lássék megmutatását, hanem komoly és őszinte áldozatot.

Ebben az adakozásban semmi sem sok.

A honvéd-családokért megindítandó gyűjtés érdekében Szilágysomlyó város apraja-nagyja megmozdul: minden hivatala, társadalmi egyesülete, leventéi, egyházai, világi szervezetei. A gyengéd hívó és kérő kéz elér a palotákba és kunyhókba egyaránt, mindenütt fellobban majd az áldozat lángja, egyetlen szív sem lesz itt, amely elzárkózzék az adakozás lehetőségétől.

Erdély magyarságához!

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület felhívást kapott a Kormányzó Ur Neje Öfömméltósága magas védnöksége alatt működő mozgalom országos vezetőitől, hogy a hadbavonultak és esetek hozzátartozóinak téli megsegélyezésére 1943. január 17-től 1943. február 7-ig tartó időszakban meginduló és kizárólag pénzádományokra kiterjedő országos gyűjtési mozgalomba teljes erővel kapcsolódják bele. A felhívásban az illetékes magas vezetők arra kéri az Emke elnökségét, hogy ebben a gyűjtésben központjával és vidéki fiókjával együtt a nemes és hazafias cél érdekében minél nagyobb lendülettel vegyen részt és az anyagi sikert a maga részéről is legteljesebb hazafias lelkesedéssel támogassa.

Az Emke régi hagyományaihoz híven természetesen örömmel fogadta ezt a megtiszteltető felhívást és magyar szívelelkekkel kapcsolódik bele a nemes gyűjtési mozgalomba, ugyanakkor pedig felkéri összes szervezeteit, fiókjait, tagjait és az Emke minden barátját; hogy a szent cél érdekében példamutatóan, minél nagyobb mértékben hozza meg lelkesen mindenki a maga kizárólag pénzübeli áldozatát. Nagy nemzeti érdek, hogy a főmméltóságú Asszony magas védnöksége alatti gyűjtőmozgalom minél szebb és minél nagyobb sikert érjen el és hogy a legrettentőbb küzdelmeket férfias daccal és ősi, hősi magyar vitézséggel vállaló honvédek mélységesen érezzék, hogy a nemzet egész szívelelke velük és hozzátartozóikkal együtt érez, de nemcsak érez, de érettük cselekszik is, példát mutatva az igazi nemzeti összetartásra.

Az Emke tehát mindenki szívéhez szólva felhívja összes fiókjait, szervezeteit, tagjait és az összes Emke-barátokat, hogy adományukat a fenti idők alatt (1943. I. 17-11. 7. között) juttassák el központjához (Magyar u. 1. sz.) Az Elnökség gondoskodni fog, hogy

az adományok megfelelő nyugtázás mellett azonnal jussanak el az országos mozgalom irányítóhoz

Az adományokat időnként a lapokban nyugtázni fogjuk.

Minden igaz érzésű magyarnak szive és lehetőségei szerint meg kell hoznia a szent célért a maga készsége áldozatát és hisszük, hogy a magas helyről jött hívó szó egész Erdély lelkében mély és

nagy visszhangot is nyer. Nemzetünk szent hagyományai, honvédeink hősiessége, magyar önértetünk és így közönségi érzésünk követelik ezt.

Szivek táruljatok meg és adjatok!

gr. Béli Kálmán dr. Szathmáry Lajos
elnök ügyvezető alelnök.

Walter Gyula
titkár.

A szerkesztőség levelesládájából.

Kedves Gézám!

Most került a kezembe a véletlen jóvoltából a Szilágyosomlyó 1943. január 2-ki száma. Semmi külszín nem mutatja, hogy jubileumi szám, csupán Fügedi Péter méltató szép cikke árulja el, hogy hatvan esztendő a lapod. Emberéletnek is szép, vidéki lapnak meg egyenesen bámulatos. Hidd el szakemberként mondom és a jubileumi szám felborzolja bennem a régi, régi tartozások emlékét, melyek visszahívják és várnak a Magura aljára. Olyan tartozások ezek, melyeket soha megfizetni nem lehet, hiszen diákéveim két legszebb esztendejét ott töltöttem el, ifjú életem sok öröme ott talált engem negyedszázaddal ezelőtt. És most bevallom, hogy sok, sok nyugtalan éjszakán és még több gondterhes napon szállottam Feleték, amiről aligha tudtatok valamit is. Amikor nagyon elfáradtam, amikor a triánoni átkok alatt már elviselhetetlennek éreztem a terhek terhét, akkor mindig eszembe jutott, hogy voltam én már jobb sorsban, boldogabb életem folyt somlyói diákkoromban, s most méltán kell huznom a napok terhét! Valahogy a somlyói iskolának nincs reklámja, nincs baráti köre, nincs országos hangu hire, neve, de én mégis úgy érzem, hogy a méltatlan mellőzések között is sokfelé megismert iskolák között nekem ez a legkedvesebb. Husz éve ide s tova, hogy ott jártam és láttam a keleti árban menyedő várost. Az első magyarpárti képviselő választásnál szólottam utoljára Somlyó magyaraihoz a „diszterem” szimpadáról, aztán elsodort a sors engem is, mást is...

De nem erről van szó, hanem a jubileumi esztendőről, a hatvan kemény, harcoss esztendőről, melyet lapod megélt és megvivott...

Hadd emlékezzem ebből a hatvan esztendőből két esztendőre én is, annál is inkább, mert volt idő, amikor büszke munkatársa voltam ennek a lapnak és kivágott, megsárgult ujságok bizonyítják, hogy verseim jelentek meg annak idején a jubiléum lap oldalain...

Persze, versek, koránt se olyan szépek, mint jóemlékü szegény B. Józsa Gyula bátyánk remekbeszabott, csodálatosan finom versei. Vajjon emlékeznek még erre a halk szavú, Jókai regény alakokra emlékeztető magyar urra, aki nagy ünnepek előtti számban írta meg verseiben azt, amit somlyói léleknek nevezhetnénk. Hol, merre kallódnak, ha kallódnak ezek a versek és irások, mint a magyar irodalom ezer, meg száz vidéken elkallódott kincsei...

A háboru kellős közepén kerültem a városba.

Éjjel érkezünk és a Magura döbbenete fogadott a város szélén, az állomással szemben. És valami halk, csodálatosan szépen zengő ének: a Trieszt környékéről kitelepített olaszok éjszakai danája, akik akkor somlyói

lakosok voltak papostol, kisbíróstól és az októberi litániákon olyan de olyan, zengzetesen énekeltek latin énekeiket, hogy mi csak ámulni tudtunk...

Első pillanattól kedves, közvetlen, szivem szerinti volt a város. Pedig a legnagyobb alföldi városból szakadtam oda és egyetlen pillanatig se hiányzott a zaj, forgalom, villanyos és háborus mozgás...

Mikszáth Kálmán utca 17. szám alatt laktam, Bagolyvárnak becéztük az ősi Bánffy házat, melynek kertje alját a Kraszna agyagosan barna vize fürdetette, s ha nagyon rossz kedve volt, akkor feljött egészen a ház ajtajáig, hogy alig tudtunk kijárni az utcára...

Mennyi örömem és mennyi álmom volt a bolthajtásos vén házban, ahol iskolám tanáraival és Balogh Bandi társammal laktam együtt. Wiezer tanár ur akkor még csak magyar irodalmat tanított, de Vevér tanár ur már furt, faragott, sőt titkon ruhát varrt magának és a vasárnapi istentiszteleteken ő orgonált, mert a kántort katonának vitték. Most valahol Veszprémben tudós buvárkodással a vármegye kenyerét eszi, de merre van Vincze tanár ur, aki a homéroszi eposzok nagyszerű fejtegetője volt és vajjon mit mivel Mánias tanár ur, aki minden délután pontosan megitta a feketéjét Horváth Bandi bátyánkkal, a városi tanácsnokkal a városháza alatti vendéglő vakítóan fehér asztala mellett. És azok az esték, baráti asztalok, ahol összejött mindenki, aki jól akarta magát érezni és Kőhalmi Miska bátyánk szállította a rendház szolgájával targoncán a megsporolt jó borát. Magyar Kálmán és Mahalcsik Bónó bácsi, akikről úgy hallom, hogy már a mennyből¹ iskolában tartanak előadásokat...

Mennyi emlék és mennyi áldott gondolat, csak az Isten tudja és látja, mennyi igaz érzélem fűz minden szálhoz.

Ezek az emlékek élnek ma is és sokszor úgy vagyok, nem merek hozzájuk nyulni, mert félek, úgy járok, mint a szines szappangömböt fuvó gyermek, akinek ujja érintésére semmivé lesz a szépség jele...

Az öreg iskola, persze, ott a Báthori vár tövében, kapujában a hosszuszáru csibukkal a „pedeláj”, akinek még a hotodikosak is köszönték, az apróbb legények, pedig bizonyos félelmes remegéssel adták meg a tiszteletet. És a nyurga Józsa fia, aki hegedűművészeknek készült, ha jól emlékszem, de atja szerint soha se tudta megfogni a „fis-tet”. Azok az öreg falak és fehérre meszelt bolthajtásos termek soha nem voltak a drukknak, szurkolásnak és hidegen, könyörtelenül beszekundázó diákoknak a tanui. Titusz bácsi határozott gyengeségét ellensúlyozta öccse, az igazgató, Mahalcsik Bónó bátyánk kedélyesen szigorú szeretete, Fetzter tanár ur természetrajzi előadását nagy szeretettel hallgattuk mi „istentelen merhák” és minden tréfán hivatalból nyihogtunk bizonyos mértékletességgel, mert a röhögés már nem illett a finom

tréfákhoz. Csütörök Arnold hittantanár ur szivarját még az elsős fika is lelkiismeretbeli kötelezettséggel szívta meg, mert a tanár ur ott hagyta füstölögve pirosra szívott tajték szípkával a hatalmas ablakok mélyedésében.

Néha itt is van baj, mert a felsősök „eltrombitáztak” már ugy tavasz táján bizonyos seres üvegekkel a Magura tetőn, avagy a szövetekezeti borpince vidékén gyűltek össze a tilalmasban és hol kuglizáson, hol csendes káryázáson kapta őket Magyar Kálmán tanár ur. Ilyenkor volt hadd el hadd, de lassan oda fejlődött a dolog, hogy Bardócz Lajos festőművész és tanár urunk egy személybe csak úgy rajzórakon petyegtetett el egy, egy erősebb célzást némely firmák viselkedésének mikéntjéről...

Nagy eset volt, ha Miska bácsi mennydörgött valakire. Akkor azt minden osztályban meghallották, mert a „kupihér”, akinek a hervézenjét is ugyan csak megemlegették legyen ilyen esetekben, igen, igen rászolgált a szidásra. Hol magyarul, de az erősebb szak kifejezéseket inkább németül kaptuk meg olyan eredménnyel, hogy ilyen mennydörgős napon a pedellus hangja is halkabb volt...

Haj, haj, szép idők, gyönyörű idők, pedig akkor is háboru volt, akkor is nehéz volt az élet, de Somlyó mindenre enyhületet hozott...

Emlékszel, Gézám, ti már akkor az olasz harctérről jártatok haza szabadságra és hadnagyi félistenként alig vettetek rólunk tudomást, pedig éppen Lázár Tóni háta mögött mondták el a régebbi fiuk, hogy: ezt is úgy lógatta ki egyszer Miska bácsi a hetedikből valami disznóság miatt, hogy csak úgy zugott!...

A polgári leányiskolában sebesültek üdültek és az utcán valamelyik Sárosi fiu csörtette tüzfőhadnagy kardját. És egyik napon elsötétült minden, mert földrengés remegett végig a városon, de a vén iskola falai meg se mukkantak, ellenben hire jött, hogy Frúhauf Gyula hadnagy 21 éves korában valahol Galiciában hősi halált halt...

És öttek a hírek másokról is és lassan remegve vettem el az öreg, bicegő lábu postástól a reggeli postát, mert nekem is esedékes volt minden pillanatban a hír a frontokról...

Az iskola nagyon elnéptelenedett, a nyolcadikba már csak hárman jártak, az ötödikben heten voltunk és öt leány. Persze, leányok, első esztendő volt ez, amikor a magántanuló leányok feljárhattak az iskolába és mi másnap már többet néztünk a tükörbe, rendesebben kötöttük meg a nyakkendőket és éjszakára a párnák alá kerültek a nadrágok, hogy éle legyen a ruhának...

Esténként a családonál találkoztunk velük, de az más volt, az iskola hangja, madora sokat változott a leányok jelenlétében, mert mi legénykéek felette fékeztek magunkat. Harcos kiszólások és pillanatnyi boxmeccsek megszűntek, ellenben divatbajott a kérlekalással és így tovább...

A délutánok elrepültek az őszi nagy sétákkal és sok minden adandó alkalommal, ahol „Cserebogár” a vén német kisasszony, aztán „Pipika” az erőművész, Károly, az énekes, — akinek egyetlen slágere volt:

Ezernyolcszáznegyvenkettő,
Áldjon meg a Teremtő, —

Józsa, a rikkancs, akinek soha dohányja nem volt és más hasonló állásu és gondolkozó polgárok jelentős szerepet játszottak a piacon sült tököt áruló Brennerrel és jó emlékü

„igazgató urral”, akinek Tisza István nevét semmiképpen se lehetett mondani, mert abból hét baj származott. Igen, a diákok a Pupos és Magura között, a perecsenyi ut és ilosvai ut között mindenütt ott voltak, csak a jó Isten tudja, hogy mikor tanultak és olyan rossz eredmény még se volt. A Vármegyháza utca derekán állott a nyomda, a „Szilágyosomlyó” szerkesztősége és kiadóhivatala egyben, ahol az egyetlen szedő és gépmester — Katona bácsi — a nyomdászinnással állította elő kéziszajton a lapot és mindig lenézünk, hogy készül-e már az újság. Velünk együtt Bandi bácsi, az öreg rendőr, aki egyetlen volt, aki felelt a somlyói utca rendjéért, még se volt komolyabb baj soha, erre bizonyosság keményjárásu, vadászruhában díszelgő Bölöni főkapitány ur és Donogány Jankó bácsi, a polgármester, akivel a diákság olyan fátyol felvonulást csinált a bukaresti nagy csata hírére, hogy akár a pesti jogászoknak díszére vált volna. Sportsapkás alacsony alakja jhol itt, holl ott tűnt fel és mindenki tudta a gyengéjét Szalhausen báró urnak ugyanugy, mint Magolcsai Nagy Mihály uramnak, a kalapkirálynak.

Megsüvegeztük Nagy Gyula főszolgabíró apró, kemény magyar alakját, aki rövidszáru szipkával és muffal járt téli időben és úgy senki sem tudta mondani az „Alászolgáját”, mint ő. Vidéki urak jöttek, mentek a hetipiac napján. Kheteliék, Baloghék, Veressék, Bánfiyak, Telekiek is megfordultak és néha Maniu Gyulát szokott környezetében látjuk a vikáriussal és öccsével.

Viski Pali a patika melletti szobában különleges képeket festett, a Szaplóczay patikában valami kitűnő gyógycukrot adtak és Ajtai doktor bácsi első előadását tartotta a háborus étkezésről, amikor a burgonya értékeit ecsetelte, de nyomban megjegyezte, hogy hussal még jobb, mint külön. A Balló-cukrászdában illett minden urnak egyszer legalább egy nap megjelenni, míg mi sóvár szemmel néztük a likörös, befőttes üvegek között a tézscsodákat, mert diák oda a lábát be nem tehetett...

És mi minden van, ami mind ott torlódik előttem, mind szóhoz akar jutni: a gyönyörű katolikus templom sok százéves múltjával, vadkanagyaras Batori címerével ugyanugy, mint a zárda titkos csendje, Lipcsey főtitkarelendő angyali jóság és az öreg nagytiszteletű ur kemény kálvinistasága. A Csurgó utca hús árnyéka és a romjaiban is páratlan szépségű vár, melyiket szeressem, melyiket idézzem, mikor mind kedves, mind elmulhatatlan.

Talán máskor szebbet és jobbat írhat barátod:

Szalacsi Rácz Imre dr.

ÁGYTOLL OLCSÓN!

Tarkatoll 90 fillér, jobb 2 P. — szürke vegyes 260, — jobb 3-20 —, mégjobb 4 —, finom szürke 5 —, fehér fosztott 6-50, jobb 7-50 —, még jobb 9 —, fehér fosztott libatoll 10-50 —, pöhelyest 12. — P-től szállít 5 kilós papírzsákcsoomagolásban, bérmentve, utánvétellel. Tisztviselőknél 3% kedvezmény.

Varga Antal ágytollvállalata,
KISKUNFÉLEGYHÁZA, Szent János tér 33.

**Tört aranyat és ezüstöt
napi áron veszek.**

Székely Deszö, órás és ékszerész.

HIRDETMÉNY.

Az ellenséges ejtőernyős ügynökök működése és működésük elhárítása.

Az ellenséges ejtőernyős ügynököket és működésük elhárításának rendkívül jelentősége a közvéleményben helyes megértésre talál.

A közönség a lezajlott légitámadások, valamint az ország területére irányított léggömbös gyújtóeszközök jelentésében lelkes készséggel igyekezett a hatóságok támogatására. A felismerésben való tájékozatlanság azonban olyan felesleges tömegét idézte elő a jóakaratu jelentéseknek, hogy azok kivizsgálása és kiértékelése igen megnehezítette az igazi tényállás megállapítását.

A Honvédelmi Minisztérium légvédelmi Csoportfőnöksége az elhárítás megfelelő rendelkezéseinek foganatosítása érdekében — tudni akarja, esetenként ejtőernyős ügynökökről világítóbomba ejtőernyőről, vagy sodródó léggömbös gyújtó készülékről van-e szó.

A világító bomba ejtőernyőről ezúton már megtörtént a kellő tájékoztatás.

Az ejtőernyős ügynökök megállapítására vonatkozólag pedig az alábbiak nyújtanak támpontot:

Az ejtőernyősök szállítása csakis valamilyen légijárművel (repülőgép, vagy léghajóról) történhetik.

Az ejtőernyős kém észlelésekről tehát csak akkor lehet beszélni, ha az észlelés közvetlen környékén légijármű is látható, vagy hallható.

Nagy tévedése a szemlélők zömének az amikor a sodródó léggömbök tömegét ejtőernyősöknek képzele, mert amíg ez utóbbiak a legáramlat útját követik, addig az ejtőernyősök előre kiválasztott és lakatlan területeket keresnek leszállásukhoz.

Figyelembe kell venni, ugyanis azt hogy ezek bizonyos feladattal érkeznek. Rombolásokat akarnak előidezni, hogy az ipari és szállítási berendezéseket tönkre tegyék, vagy közüzemek megsemmisítésével a lakosság háborus kedvét megtörjék, vagy pedig lázítással a hátszág egységét megbontsák. Éppen ezért kézenfekvő, hogy leszállásukat a legnagyobb titokban lakatlan területeken, távol minden megfigyelhetőségtől hajtják végre. De erre azért is szükség van, hogy leszállásuk nyomainak eltüntetésére felszereléseinek (rádió adó-vevőkészülék, fegyverzet, propaganda eszközök stb.) elrejtésére bőven legyen idejük, hogy a továbbiakban felkészülhessenek feladataik elvégzéséhez, újabb ejtőernyős leszállóhelyek szemrevételezésére és esetleg éjjeli leszállások helyeinek berendezésére (fényjelek)

Természetesen ezek után, hogy az ejtőernyős ügynökök, csak olyan kiválasztott egyének lesznek, akik helyi ismeretekkel rendelkeznek és teljes tökéletességgel beszélnek az ország nyelvét, továbbá olyan képességekkel bírnak, amivel felismerhetik azokat, akiket szándékuk végrehajtására alkalmasnak tartanak. (Megdől ezzel az a feltevés, amely sok esetben szlávul beszélő hadifogoly szökevényekben orosz ejtőernyőst vélt felfedezni).

A tapasztalat szerint az ellenség ejtőernyőseit rendszerint az országhatár közelében ejti le. Az erre alkalmas hely fölé zajtalanul lefojtott motorral ereszkedik le és kis magasságból kb. 2-300 m. magasból, lakatlan erdőparcellák közötti tisztásra ugranak. Ha a leszállás sikerült, akkor megtörténnek az előkészületek a rendszeres további kihelyezésekre. Ez abból áll, hogy a leszálláshoz

előkészített hely irányában — már beljebb az ország belsejében — két gépet küldenek a sötétség beálltával.

Az első gép teljes motorzugással köröz a kiszemelt leszállóhely irányában. A motorzugással magára vonja a figyelmet. Ennek leplező hatása alatt a másik gép fojtott motorral ereszkedik alá 2-300 méter magasra, a már korábban kiküldött kém által fényjelzett terület fölé, ahol is könnyen leszállva készülhetnek fel a vállalkozásukra.

Az ismertetés nyomán a Honvédelmi Minisztérium légvédelmi csoportfőnöksége felhívja az ország lakosságának figyelmét, hogy továbbra is tartsa szemmel az ország biztonsága ellen irányuló ellenséges légi tevékenységet.

Alkalom adtán pedig szűrje le az észlelt események jellegzetességeiből a valóságos tényállást és csak tényeket, nem feltevéseket jelentsen.

Figyelmeztető a méhes gazdák számára.

A földmivelségi minisztérium erdélyi kirendeltsége ezúton hívja fel az erdélyi méhesgazdák figyelmét arra, hogy az idő kemény hidegre fordulásával most különösen figyeljék méhcsaládjaikat. Ha a hideg egyhuzamban sokáig tartana, akkor lehetőleg naponta zajtalanul el kell menni a kasok, kaptárak előtt ellenőrzés végett. A kijáró nyílást eldugaszoló, lehullott méheket, vagy havat csendesen ki kell kotorni. Meg kell figyelni, hogy egér, cickány, de különösen harkály nem garázdálkodik-e? Minden egyes méhcsaládot a kijáró nyíláson át meg kell hallgatni. Amelyiknél csendes percegést, zizegést vagy gyenge zugást lehet hallani, az rendben van. De amelyik méhcsalád olyan erősen zug, hogy a kaptár előtt állva is meg lehet hallani, ott valami nincs rendben. Valószínű elfogyott a méze, vagy a család nem tud átvonulni a mézre. Az éhező méhcsalád feltűnő zugása másnap már gyengül, azután még gyengébb, végül örökre elhallgat. Az ilyen méhcsaládot langymeleg helyiségbe kell vinni, ott gyorsan át kell vizsgálni és ha nincs méze, azt pótolni kell.

Ha valamelyik éhségtől elgyötört méhcsaládnál semmi életjelt sem hallunk, akkor annak kaptárát koppintjuk meg. Ha erre sem zug fel, akkor azonnal vigyük meleg szobába. Amint a megre a méhek megmozdulnak, akkor langyos mézes vízzel permetezzük meg őket és mézhiányát pótoljuk.

A méhcsalád feltűnő zugásának egyéb oka is lehet, amire nézve közelebbi felvilágosításért és tanácsért forduljanak a méhészek a földmivelségi minisztérium erdélyi kirendeltségéhez, Kolozsvár, Bartha Miklós utca 13. sz.

Régi bélyeget

európai tengerentúli, bélyeges régi levelezést vennék gyűjteményemhez. — Dr. Krassó, Budapest, V. Nádor-ucca 19.

ÖSZINTE IRÁS

Ha néha egy-egy érdekcsoport vagy egyén mégis arra törekszik, hogy befolyással megzavarja értékelési idegmunkánkat, az nekünk nyomban feltűnik és önkéntelenül is kutatni kezdjük: mi érdeke fűződik az illetőnek ahhoz, hogy higgadt értékelési idegmunkánkat megzavarja? És rövidebb-hosszabb elemzés után rendesen rájövünk a nyitjára: olcsón akarja megvásárolni árúinkat, vagy drágán szeretné ráncsózni portékáját.

Békében tehát nyugodtan értékelhetünk, először azért, mert idegeink jobbak és össze-vissza fecsegések nem zavarják higgadt ítélőképességünket, másodsor pedig azért, mert a pénz értékét mindenki egyenlően itéli meg. A föld minden részéből felénk áramlanak az anyagok és áruk és mi is bármely világtájnak eladhatunk; kedvünk szerint termelhetünk, feldolgozhatunk; egyszóval minden alkalmat megragathatunk és értékesíthetünk, s szinte szuverénül sáfárkodhatunk. Háborus elszigeteltségben teljesen megváltozik a helyzet, csak a körülöttünk lévő terület termelése felett rendelkezhetünk, annak is jelentős részét lefoglalja a badiipar és a front, kevesebb ember végez termelői munkát, hisz a nemzet színe virága az arcvonalon védi a hazát. Ily viszonyok között semmiképp sem mérhetünk békebeli mértékkel, egészen természetes, hogy pénz több lesz, áru meg kevesebb, de ebből nem következik az, hogy a pénz értéke is csökken. Vannak anyagok, melyeket ma Európában egyáltalában nem lehet kapni, még aranyért sem, mert tengerentúlról importálták azokat és a készlet már elfogyott. Ha valaki Krózus kincseit kínálna értük, még akkor sem szerezhetne meg belőlük egy grammnyi sem. De vajjon lehet-e ebből arra következtetni, hogy Krózus kincsei értéktelenné váltak? Nem. Ahol nincs, ott ne keress, — mondja a magyar példaszó — ott a pénz vagy arany sem tehet csodát.

Nem mérhetjük pénzünk értékét békebeli mérlegen már csak azért sem, mert a jegyrendszer bevezetésével és az ármaximálásokkal, az állami készletgazdálkodással és sok más háborus intézkedéssel szándékosan megbénították — a köz érdekében — a kereslet és kínálat szabad érvényesülését. Minden kormányának fékeznie kellett a vásárlóerőt, ellenfeleinknek éppen úgy, mint a a semleges államoknak, hogy azt a csökkent áruforgalommal összhangba hozza. Ha tehát ma kevesebb árut vehetünk pénzünkön, annak oka nem kereshető az aranyfedezetben, vagy a pénz menységében, hanem kizárólag abban, hogy háboru van, Európa el van zárva a világtól és a gazdasági javakat elsősorban a háborus szükséglet szolgálatába kell állítanunk.

Az áruhiányról.

A mai helyzeten semmit sem változtatna, ha papírpénz helyett aranytallérok volnának a fizetőeszközök, mert az áruhiány akkor is fennállana.

— Vége. —

HIREK

— Igen kedves tábori lap érkezett a „Szilágysomlyó“ szerkesztőségéhez a következő üdvözléssel és igaz magyar jókívánsággal: „A járásban lévő összes kartársamat és kedves ismerőseimet ezuton üdvözlöm és egyben boldogabb magyar ujesztendőt kívánok. Leventéimnek ugyanezt kívánom. Szébb jövőt! Paál József ippi áll. ig. tan. karp. örv. 131/04“.

— Megindult az Emke gyűjtése a Főméltóságú Asszony akciójára. Az Emke által a Főméltóságú Asszony téli segélyakciójára kezdeményezett gyűjtés megindult. Eddig a következő adományok folytak be az Emke központ-hoz: gróf Béli Kálmán felsőházi tag, az Emke elnöke 1000 P., az Emke 1000 P., az Emke tisztviselői kara 200 P. Összesen 2200 Pengő.

— Mozihirek Január 23—24—25. és 26. án: (szombat, vasárnap, hétfő, kedd) „Jud Süß“. — Január 27—28. án: (szerda, csütörtök) „Vérbosszu“. — Január 30—31—febr. 1. én: (szombattól hétfőig) nagy Karády film „Sziriusz“.

Amíg Ön alszik

a Darmól dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószer a

DARMO

— A kicsi Horthy Istvánka gyönyörű portréja díszíti a Színházi Magazin címlapját abból az alkalomból hogy Főméltóságú kormányzónk unokája most január 17-én töltötte be második életévét. A Színházi magazin új számának érdekességei közül a fiatalságot az a képes tudósítás érdekli talán a legjobban, amely a Jogászbált pótló Jógászesztélyről szól. Kolozsvári tudósítás mutatja Bajor Gizi ottani népszerűségét. Dohnányi Ernő az Operaház bérletrendszerét kifogásolja. Képes riport mutatja be Edelsheim-Gyulai Ella grófnőt, a legújabb rendőri riportert. T. Mátray Erzsike kedves cikkben beszéli el, hogy miként lett színésznő. Karády Katalinról a Svábhegyen készültek érdekes havasi felvételek. Hortobágyi s Vasí rajzos humorcskja ezuttal Molieret csipkedi. Jávör Pál otthonában mulatságos fotográfiák készültek különös vendégeiről. A hét legérdekesebb házasságáról, ifj. Törs Tibor és Ludvig Éva esküvőjéről képes tudósítás számol be. Gércy Barnabás és Flesch Károly világjáró művészek nyilatkoznak élményeikről. Olty Magda és Naszódy Sándor kibékülését fotográfia igazolja. A hét sikerült filmpályaművét ezuttal B. Naszados Teréz nyerte.

— Meghívó. A Szilágysomlyói Bajtársi Szolgálat és a jótékony egyesületek f. évi január hó 24. én, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel a hadbavonultak hozzátartozói segélyezésére teaestélyt rendeznek a „Medve“ kávéház helyiségeiben, amelyre a város közönségét magyar szeretettel meghívja a Rendezőség. — Tea-jegy személyenként 2 Pengő.

— A Vöröskereszt Fiókszövetség szilágysomlyói szervezete ápolónő tanfolyamot tart, amelyre 20 jelentkező vételtel fel. A tanfolyam 6 hétig tart, ünnepélyes megnyitása e hó 18-án volt. Dr. Udvarny József polgármester a Vöröskereszt elnöke mondott megnyitó beszédet, rámutatott arra, hogy a magyar nőnek egyik legszebb hivatása a sebesültek ápolása s örömmel tölti el, hogy Szilágysomlyó női sietek ezen a tanfolyamon részt venni egy nagy és nemes cél érdekében. — Jelentkezni lehet a tanfolyamra 24. éig bezárólag. — A tanfolyam előadói: dr. Mártonfi István, igazgató főorvos, dr. Szabó Béla kórházi főorvos, dr. Kiss Emil m. kir. tisztiorvos, dr. Nádudvary György városi orvos, dr. Kovács Béla körorvos.

— A Vöröskereszt Szilágysomlyói Fiókegyesülete a honvédek részére hőmelegítő zsákot készít. Felkérjük Szilágysomlyó hölgytársadalmát és a Vöröskereszt tagjait, hogy ezen hőzsákok elkészítése végett minden d. u. 3—7-ig jelentkezzenek a Zöldkereszt tanácsadó helyiségében, hogy minél előbb rendeltetési helyére juttassuk el a hőzsákot.

— Műsoros népművelődési előadás. Szilágysomlyó megyei város Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága 1943. évi január hó 24. én, vasárnap délután 4 órai kezdettel műsoros népművelődési előadást rendez a róm. kat. kultúrteremben, melyre a város közönségét tisztelettel meghívja a Bizottság.

Műsor:

1. Hiszekegy. Éneklő a közönség.
2. A nővér. (Inczedi László verse) szavalja: Balogh Julia.
3. Négy fillér. (Párbeszéd). Előadják: Kuthy Marika és Kovács Katóka.
4. Nők a háboruban címen előadást tart Örkényi Sándor a bizottság gondnoka.
5. Falusi magyar fonó: Bemutatják a krasznai leventék és leventdlányok.
6. Rózsika. (Zilahy Lajos) színjáték egy felvonásban. Előadják: Pokolyné — Vásárhelyi Ica, Láyér Pál és ifj. Kiss Emil.
6. Magyar tánc — könyi verbung, — bemutatják a KALOT népfőiskola hallgatói.
8. Himnusz: éneklő a közönség.

222—1942. vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Szentpétery Elemér szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Dr. Veres Sándorné sz. Böllőni Erzsébet szilágysomlyói lakos javára hátr. 740 P. 68 f. tőke és több követelés és járuléki erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával. a szilágysomlyói kir. járásbíróóság 1932. évi 2697 és 3471/1934. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1942. évi augusztus hó 13. án lefoglalt 1343 P-re becsült ingóságokra a szilágysomlyói kir. járásbíróóság Pk. 2677—1941. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t-c. 20. §-a alapján a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltaték javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fenn áll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, Kémeren leendő megtartására határidőül 1943. évi január hó 28. napjának d. e. 11 óraja tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt egy vöröstarka tehén, hat mázsa széna, két sertés, hordók, kádak, két tinó, egy mázsa, egy buza tisztított s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár $\frac{1}{3}$ -részéért készpénz fizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilatkozik.

Szilág somlyón, 1942. évi december hó 19-én.

Kiss Benedek
kir. bírósági végrehajtó.

Figyelem!

Kosztá József hírneves cimbalom-szólista és szilofon-művész, aki éveken keresztül az ország nagyobb városaiban és külföldön játszott, január 15-től minden este

Szabó Béla éttermében játszik Boros Miska zenekarával,

szébbnél szébb magyar nő-tákat, szalondarabokat és magyar táncdarabokat.

Hideg és meleg ételek, jégbehűtött jó borok. — Jó hangulat záróráig.

Tisztelettel: **Szabó Béla**, vendéglős.